

Άρειος Πάγος: 1529/80, Τμήμα Β'
Πηγή: Δ.Ε.Ν 37/81, σελ. 227

Εργατικόν ατύχημα. - Ως ατύχημα εκ βίαιου συμβάντος θεωρείται και η νόσος μισθωτού η προκληθείσα, εκδηλωθείσα ή και επιδεινωθείσα εξ εκτάκτου και αιφνιδίας επενεργείας εξωτερικού αιτίου, ασχέτου μεν προς την σύστασιν του οργανισμού του παθόντος, ως εκ της φύσεως και του είδους της εργασίας του και των συμφύτων προς αυτήν δυσμενών όρων παροχής της, συνδεομένου όμως με την εργασίαν ταύτην, ως εκ της εμφανίσεως του αιτίου τούτου εν τη εκτελέσει της ή εξ αφορμής αυτής. - Εις την έννοιαν του εργατικού ατυχήματος εμπίπτει και η μετά την εκδήλωσιν νόσου του εργαζομένου εξακολούθησις της αυτής, ως και πρότερον υπό κανονικάς συνθήκας απασχολήσεώς του, ως εκ της οποίας επεδεινώθη η υπάρχουσα ασθένειά του. - Περίπτωσης επιδεινώσεως της ασθένειας μετά 7μηνον από της απολύσεως και κρίσις ότι δεν πρόκειται περί εργατικού ατυχήματος.

Εισηγητής: Γ. Κώνστας

Δικηγόροι: Αναστ. Δαμάσκος, Ιωάν. Καρκούλιας

Κατά την έννοιαν του άρθρ. 1 του δια του β.δ. της 24.7 - 25.8.20 κωδικοποιηθέντος ν. 551/14, όστις διετηρήθη εν ισχύι δια του άρθρ. 38 Είσ. Ν. ΑΚ και ο οποίος κατά τα άρθρα 1 εδ. β' και 66 του περί Κωδικός Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου ν. 3816/ 58, εφαρμοστέος είναι και επί των ναυτικών, ως ατύχημα εκ βίαιου συμβάντος εργαζομένου θεωρείται και η νόσος η προκληθείσα, εκδηλωθείσα ή και επιδεινωθείσα εξ εκτάκτου και αιφνιδίας επενεργείας εξωτερικού αιτίου, ασχέτου μεν προς την σύστασιν του οργανισμού του παθόντος και προς την βαθμιαίαν και προοδευτικήν εξασθένησιν και φθοράν του, ως εκ της φύσεως και του είδους της εργασίας του και των συμφύτων προς αυτήν δυσμενών όρων παροχής της, συνδεομένου όμως με την εργασίαν αυτήν, ως εκ της εμφανίσεως του αιτίου τούτου εν τη εκτελέσει της η εξ αφορμής αυτής. Εις την τοιαύτην έννοιαν του εργατικού ατυχήματος εμπίπτει και η μετά την εκδήλωσιν νόσου του εργαζομένου εξακολούθησις της αυτής, ως και πρότερον υπό κανονικάς συνθήκας απασχολήσεώς του, εάν αύτη, ως πρόσφορος αιτία, επιφέρει την επιδείνωσιν της υπάρχουσας ασθένειας του, διότι η εξακολούθησις της τοιαύτης απασχολήσεώς του, εν όψει της εκ της νόσου εξασθενήσεως των δυνάμεων του, του είδους της παρασχετέας εργασίας και των συμπαρομαρτουσών περιστάσεων, δημιουργεί συνθήκας παροχής της εργασίας, αίτινες, καίτοι ήσαν πρότερον κανονικάί, προσλαμβάνουν, μετά τον εκδηλωθέντα κλονισμόν της υγιεινής καταστάσεως του εργαζομένου, τον χαρακτήρα των ασυνήθων και εξαιρετικών, ήτοι του βίαιου συμβάντος, συμφώνως προς την, κατά τας συνδεδασμένας διατάξεις των άρθρ. 288, 652 Α.Κ. καλήν πίστιν και τα συναλλακτικά ήθη και εν όψει της εκ της δευτέρας των διατάξεων τούτων υποχρεώσεως του εργοδότη να ρυθμίζει τα της εργασίας κατά τρόπον προστατεύοντα την υγείαν και την ζώην του εργαζομένου, τουθ' όπερ όμως προϋποθέτει γνώσιν παρά του εργοδότη της δημιουργούσης την τοιαύτην υποχρέωσιν του ασθένειας εκείνου (Ολ. Α.Π. 937/75 - ΔΕΝ 32.12).

Εν προκειμένω το Εφετείον εδέχθη μετ' ανέλεγκτον εκτίμησιν των αποδείξεων, τα εξής: ο σύζυγος και πατήρ των αναιρεσειόντων, δυνάμει της από 11.10.73 συμβάσεως ναυτολογήσεως, προσελήφθη ως πλοίαρχος του εις την πλοιοκτησίαν της εφεσίβλητου εταιρίας ανήκοντος και υπό Κυπριακήν σημαίαν τελούντος φορτηγού πλοίου «Α» και υπό την ιδιότητα ταύτην υπηρέτησεν από 12.10.73 - 30.5.74, ότε απελύθη λόγω ασθένειας του εκ σακχαρώδους διαβήτου. Από των αρχών του 1974 ενεφανίσθη η συμπτωματολογία της εν λόγω νόσου (ισχυροί πόνοι εις άκρα κ.λπ.), ήτις όμως απεδόθη αρχικώς εις ρευματοπάθειαν εξ ης νόσου προσβάλλονται οι επί πλοίων εργαζόμενοι. Κατά την προσέγγισιν του πλοίου εις λιμένα της Ιαπωνίας, ο ως άνω μισθωτός εισήχθη εις Νοσοκομείον, ένθα διεπιστώθη έπασχεν εκ σακχαρώδους διαβήτου και συνεστήθη ούτω όπως επαναπατρισθεί ίνα υποβληθεί εις την δέουσαν θεραπείαν. Πράγματι, μετά την αντικατάστασιν του, γενομένην αμελλητί, ήτοι εντός του εκ των περιστάσεων απαραίτητου χρόνου (31.5.74), ούτος παλιννοστηθείς εξετάσθη κατά την 12.6.74 υπό ιατρού, όστις διέγνωσε την άνω ασθένειαν ομού μετά ισχυρονεφρίτιδος, κυστίτιδος και υπερχοληστεριναιμίας, υπέβαλε δ' αυτόν εις την δέουσαν θεραπευτικήν

αγωγήν και μετά νέον εξέτασιν κατά την 15.8.74 εύρεν αυτόν κλινικώς και εργαστηριακώς υγιή και ικανόν προς ανάληψιν υπηρεσίας. Βραδύτερον (κατ' Απρίλιον 1975) ενοσηλεύθη δια στεφανιαίαν ανεπάρκειαν και σακχαρώδη διαβήτην και ακολούθως (από 4 μέχρι 7 Ιουλίου 1975) εις Γενικόν Νοσοκομείον Αθηνών ένθα ενοσηλεύθη δια λιποθυμικάς κρίσεις επί εδάφους και ανεπάρκειαν στεφανιαίων αρτηριών και εν τέλει άπεβίωσεν εν Σαλαμίνα την 13.7.75 εκ μαζικού εμφράγματος ανεπαρκείας στεφανιαίων αρτηριών. Η αλλοίωσις του καρδιαγγειακού συστήματος και δη των στεφανιαίων αρτηριών, ήτις επίφερε μετ' έμφραγμα του μυοκαρδίου τον θάνατον, οφείλεται εις την νόσον του σακχαρώδους διαβήτου εξ ης ούτος έπασχεν. Προσέτι εδέχθη ότι η εκδήλωσις της εν λόγω νόσου προφανώς προϋπήρχε της ναυτολογήσεως του παθόντος εις λανθάνουσας κατάστασιν, εν πάση περιπτώσει δε δεν προεκλήθη εκ της εκτελέσεως της επί του πλοίου εργασίας του η εξ αφορμής ταύτης, αλλ' οφείλεται εις οργανικήν τούτου προδιάθεσιν. Άμα τη διαπιστώσει της εν λόγω νόσου η αναιρεσίβλητος ου μόνον δεν εδέχθη την εξακολούθησιν της επί του πλοίου εργασίας του παρόντος, αλλ' αμελλητί, ήτοι εντός 15 περίπου ημερών, εμερίμνησε δια την αντικατάστασιν και μετά την παλιννόστησίν του, ίνα υποβλήθη εις την δέουσαν θεραπείαν. Περαιτέρω, μετά την παλιννόστησιν του παρόντος και την υποβολήν αυτού εις θεραπείαν, η νόσος ενεφάνισε προς στιγμήν σοβαράν βελτίωσιν. Η μετά ταύτα δε επιδείνωσις, μετά 7μηνον από της απολύσεως του, ουδέ πόρρωθεν δύναται ν' αποδοθεί εις την προηγηθείσαν τυχόν υπό δυσμενείς όρους επί του πλοίου εργασίαν του. Ταύτα δεχθέν το Εφετείον και αποφηνάμενον ότι η εκδήλωσις της άνω ασθενείας του αποβιώσαντος συζύγου και πατρός των αναιρεσειόντων εν τη υπ' αυτού κανονική εκτελέσει της επί του πλοίου εργασίας του ως πλοιάρχου δεν συνιστά εργατικόν ατύχημα εν τη έννοια του άρθρου 1 του Κωδ. ν. 551/14, ως μη επελθόν εξ αιφνιδίου και απροβλέπτου γεγονότος, ως τοιούτου συνιστώντος αιτίαν ξένην προς τον οργανισμόν του παθόντος και μετά ταύτα, δι' επικυρώσεως της πρωτοδίκου αποφάσεως, απόρριψαν την αγωγήν, διώκουσαν αποζημιώσιν λόγω του θανάτου του συζύγου και πατρός των εξ εργατικού ατυχήματος, ορθώς ερμήνευσε εφήρμοσε τας άνω διατάξεις και δεν παραβίασε τα διδάγματα της κοινής πείρας, διαλαβόν σαφείς, πλήρεις και ούχι αντιφατικές αίτιολογίας.